Lietas Nr. 11331087915
Lietas arhīva Nr. K26-0080-16/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2016.gada 24.februārī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs P.Novičenoks
ar sekretāri A.Kapaču
piedaloties prokuroram V.Peļņam

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā par Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Pārbaudot lietā esošos pierādījumus un noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, tiesa

k o n s t a t ē j a :

/pers. B/, vadot transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā cietušajai tika nodarīti smagi miesas bojājumi, proti:

/pers. B/ 2015.gada 10.jūnijā ap plkst.12.00, Rēzeknes novada, Mākoņkalna pagasta Jegorovas ciema mājas "/Nosaukums/" pagalmā, vadot transportlīdzekli Audi Allroad, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumus, t.i., uzsākot izbraukšanu no mājas pagalma atpakaļgaitā, nepārliecinājās par manevra drošību. /pers. B/, nepamanot, ka blakus automobilim labajā pusē stāv gājēja /pers. C/, ar automobiļa priekšējo labo riteni uzbrauca /pers. C/, pārbraucot viņai labo kāju. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā cietusī /pers. C/ guva smagus, dzīvībai bīstamus miesas bojājumus: vaļēju labā apakšstilba liela kaula un mazā liela kaula lūzumu apakšējās trešdaļas līmenī ar dislokāciju.

Ceļu satiksmes negadījums notika /pers. B/ vadot transportlīdzekli un pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) prasības:

- 10.punktu - ceļu satiksmes dalībniekiem un citām personām jārīkojas tā, lai nenodarītu satiksmei bīstamas vai traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus;
- 38.4.apakšpunktu – transportlīdzekļa vadītājam ir pienākums darīt visu iespējamo, lai netiktu apdraudēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, it sevišķi mazāk aizsargātie (gājēji un velosipēdu vadītāji);
- 70.punktu – pirms katra manevra – braukšanas sākšanas, pārkārtošanās, nogriešanās, apgriešanās braukšanai pretējā virzienā, apdzīšanas, transportlīdzekļa apturēšanas u.tml. transportlīdzekļa vadītājam jāpārliecinās par ceļu satiksmes drošību un par to, vai netiks traucēti citi ceļu satiksmes dalībnieki;
- 95.punktu – braucot atpakaļgaitā, transportlīdzekļa vadītājs nedrīkst traucēt citus satiksmes dalībniekus. Ja tas nepieciešams ceļu satiksmes drošībai, transportlīdzekļa vadītājam minētā manevra veikšanā jālūdz citu personu palīdzība.

/pers. B/ pieļautie Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi atrodas tiešā cēloniskā sakarībā ar iestājušās sekām – cietušajai /pers. C/ nodarītajiem smagiem miesas bojājumiem.

Ar šādām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 2.decembrim), kura kvalificējošās pazīmes ir: ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšana, kā rezultātā cietušajam nodarīti smagi miesas bojājumi.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ savu vainīgumu inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, nožēloja izdarīto, kā arī lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Valsts apsūdzības uzturētājs apsūdzētā lūgumu atzina par pamatotu un norādīja, ka apsūdzētais savu vainu ir atzinis un lietā savāktie pierādījumi apstiprina apsūdzētā vainīgumu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Apsūdzētajam ir zināma pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtība un sekas.

Tiesa, pārbaudot lietā esošos pierādījumus, konstatē, ka apsūdzētā vainīgums bez paša apsūdzētā atzīšanās savos paskaidrojumos apstiprinās ar objektīviem lietā savāktajiem pierādījumiem visā /pers. B/ celtās apsūdzības apjomā. Tiesai nerodas nekādas saprātīgas šaubas, par to, ka /pers. B/, vadot transportlīdzekli, nav ievērojis Ceļu satiksmes noteikumos paredzētās prasības drošai manevra veikšanai, kā rezultātā apsūdzētais uzbrauca /pers. C/ un viņai tika nodarīti smagi miesas bojājumi. Tāpat tiesa atzīst, ka pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētā /pers. B/ darbības ir pareizi un pamatoti kvalificētas kā Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 2.decembrim). Tādējādi tiesa, iztiesājot lietu, atzina, ka apsūdzētā lūgums par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu ir apmierināms un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, bet lietas materiāli ir pārbaudāmi tikai daļā par apsūdzētā personību raksturojošām ziņām un atbildību ietekmējošiem apstākļiem. Attiecīgi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu tiesas spriedumā nav nepieciešama apsūdzētā vainīgumu apstiprinošo pierādījumu uzskaitīšana un analīze.

Nosakot sodu apsūdzētajam /pers. B/, tiesa ņem vērā apsūdzētā personību, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus.

Pirmstiesas procesā un tiesas izmeklēšanā par /pers. B/ personību noskaidrots: apsūdzētais nav precēts, apgādājamo personu nav, pamatizglītība, strādā SIA "/Nosaukums/" par autoatslēdznieku, uzskatāms par agrāk nesodītu.

Apsūdzētais pers.B savā attieksmē pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu norādīja, ka ļoti nožēlo notikušo, atzina, ka ir pieļāvis rupju neuzmanību, kas izraisīja nopietnas sekas. /pers. C/ ir atlīdzinājis ārstēšanās izdevumus, tāpēc /pers. C/ nav vēlējusies izmatot savas tiesības būt par cietušo kriminālprocesā.

Atbilstoši Krimināllikuma 46.panta noteikumiem, vērtējot /pers. B/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, smagumu un radītās sekas un apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus, tiesa konstatē šādus apstākļus:

/pers. B/ saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu ir izdarījis smagu noziegumu ceļu satiksmes drošības jomā un apdraudējis papildus objektu – cietušā veselību un dzīvību. /pers. B/ pieļauto ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu rezultātā cietušajai ir nodarīti smagi miesas bojājumi. Nodarījums izdarīts aiz neuzmanības.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu par /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli var atzīt to, ka viņš atlīdzinājis cietušajai nodarītos zaudējumus, kas ir bijis par pamatu tam, ka /pers. C/ nav izmantojusi tiesības piedalīties kriminālprocesā un izmantot cietušā tiesības, jo viņai pret apsūdzēto nav materiāla rakstura pretenziju. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta noteikumiem tiesa /pers. B/ atbildību pastiprinošus apstākļus lietā nekonstatē. Nosakot sodu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir piekritis lietas izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes tiesas izmeklēšanā, tādējādi sekmējot kriminālprocesa efektivitāti, ekonomiskumu un ātrāku krimināltiesisko attiecību noregulēšanu.

Krimināllikuma 260.panta otrās daļas sankcija (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 2.decembrim) paredzēja brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz desmit gadiem. 2015.gada 3.decembrī stājās spēkā 2015.gada 29.oktobra likums "Grozījumi Krimināllikumā", ar kuru ir grozīta Krimināllikuma 260.panta otrās daļas sankcija, paredzot par šāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem. Krimināllikuma 5.panta pirmā daļa noteic, ka nodarījuma noziedzīgumu nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā. Šā panta otrā daļa paredz noteikumus par likuma retroaktīvo darbību, proti, likumam, kas atzīst nodarījumu par nesodāmu, mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīgs personai, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi, ir atpakaļejošs spēks (tas attiecas uz nodarījumiem, kas ir izdarīti pirms attiecīgā likuma spēkā stāšanās). Savukārt šā panta trešā daļa noteic, ka likumam, kas atzīst nodarījumu par sodāmu, pastiprina sodu vai ir citādi nelabvēlīgs personai, atpakaļejoša spēka nav. 2015.gada 29.oktobra likuma "Grozījumi Krimināllikumā" pārejas noteikumi noteic, ka šā likuma nosacījumi neattiecas uz personām, kuras izdarījušas noziedzīgu nodarījumu līdz šā likuma stāšanās spēkā dienai. Salīdzinot Krimināllikuma 260.panta otrās daļas sankcijas, kas bija spēkā /pers.B/ nodarījuma izdarīšanas laikā un redakcijā, kas stājās spēkā 2015.gada 3.decembrī, tiesa secina, ka ar 2015.gada 29.oktobra likumu ir samazināta brīvības atņemšanas soda maksimālā robeža no desmit līdz astoņiem gadiem, kā arī kā obligāts ir paredzēts papildsods – transportlīdzekļa tiesību atņemšana uz laiku līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā Krimināllikuma 5.panta noteikumus, tiesa atzīst, ka /pers. B/ atbildībai ir jāiestājas atbilstoši tam likumam, kas ir bijis spēkā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi, taču ir jāievēro šajā pantā paredzētie noteikumi par labvēlīgāka likuma atpakaļejošo spēku, ņemot vērā samazināto maksimālā brīvības atņemšanas soda robežu, kas ir labvēlīgāka personai, un šādas soda robežas ir jāņem vērā nosakot sodu apsūdzētajam, neatkarīgi no 2015.gada 29.oktobra likuma pārejas noteikumiem, jo ar tiem nevar tikt ierobežots Krimināllikuma 5.panta otrajā daļā paredzētā labvēlīgāka likuma atpakaļejošā spēka princips. Tāpat attiecībā uz /pers. B/ saskaņā ar Krimināllikuma 5.panta trešās daļas noteikumiem nav piemērojams likuma jaunajā redakcijā paredzētais obligātais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, bet šā papildsoda piemērošana ir izlemjama atbilstoši vispārīgajiem Krimināllikuma 44.pantā paredzētajiem tiesību ierobežošanas soda piemērošanas noteikumiem.

Izlemjot jautājumu par apsūdzētajam /pers. B/ piemērojamā soda veidu, tiesa secina, ka apsūdzētajam nav iespējama nekāda cita kriminālsoda noteikšana, kā tikai sods brīvības atņemšanas veidā, jo Krimināllikuma 260.panta otrās daļas sankcija neparedz iespēju noteikt alternatīvus, ar brīvības atņemšanu nesaistītus sodus. Lietā nav konstatējami vairāki apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinoši apstākļi, tādēļ nepastāv tiesisks pamats Krimināllikuma 49.panta noteikumu piemērošanai un vieglāka soda piemērošanai, nekā to paredz attiecīgā Krimināllikuma sevišķās daļas panta sankcija.

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu un bīstamību, apsūdzētā personību un viņa attieksmi pret izdarīto pārkāpumu, lietā konstatēto atbildību mīkstinošo apstākli, tiesa atzīst, ka sods pers.B ir nosakāms pietuvināts likumā paredzētajai minimālajai robežai. Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka apsūdzētajam var piemērot nosacītu notiesāšanu, jo, izvērtējot apsūdzētā personību, viņa attieksmi pret nodarījumu, kaitīgo seku novēršanu un lietā esošos apsūdzētā personību raksturojošos datus, tiesa nonāk pie pārliecības, ka /pers. B/ turpmāk nepieļaus jaunus likumpārkāpumus, kā arī gūst pārliecību, ka kriminālsoda mērķis var tikt panākts reāli neizpildot brīvības atņemšanas sodu, bet nosakot nosacītu tā izpildi un pakļaujot apsūdzēto Valsts probācijas dienesta noteiktajiem kontroles pasākumiem un pienākumiem nosacītas notiesāšanas pārbaudes termiņa laikā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 44.panta pirmās un otrās daļas noteikumiem tiesību ierobežošana ir noteiktu tiesību atņemšana vai aizlieguma noteikšana iegūt tādas tiesības. Šā panta trešā daļa paredz tiesai tiesības piemērot tiesību ierobežošanu arī tādos gadījumos, ja šādu papildsodu neparedz Krimināllikuma sevišķās daļas sankcija. Izvērtējot /pers. B/ subjektīvo attieksmi pret noziedzīgo nodarījumu un tā rezultātā iestājušās kaitīgām sekām, tiesa atzīst, ka tā ir vērtējama kā noziedzīga nevērība, jo apsūdzētais nav paredzējis kaitīgo seku iestāšanos, kaut arī apsūdzētais varēja un viņam vajadzēja tās paredzēt. Atbilstoši Krimināllikuma 10.panta noteikumiem noziedzīga nevērība ir atzīstama par vieglāko no vainas (neuzmanības) formām, tādēļ tiesa atzīst, ka papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – noteikšana apsūdzētajam /pers. B/ nav nepieciešama.

Sprieduma izpildes nodrošināšanai apsūdzētajam drošības līdzeklis nav izraugāms.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 514. un 520., 527.-529.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. B/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 2.decembrim) un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 55.panta pirmo un otro daļu /pers. B/ noteikto brīvības atņemšanas sodu neizpildīt, ja 1 (viena) gada pārbaudes laikā viņš neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Nosacītas notiesāšanas pārbaudes termiņu /pers. B/ skaitīt no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Spriedumu 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas daļā par noteikto sodu vai sakarā ar tiesas pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot

Rēzeknes tiesā.

Tiesas spriedums pieejams procesa dalībniekiem tā pasludināšanas dienā 2016.gada 24.februārī

Tiesnesis P.Novičenoks